

Cum putem valorifica arta în a predă cu succes oricare altă materie școlară

Susține cultura
în educație

26 martie 2015

Fundația pentru o societate deschisă
București

Moderator
MARIA COSMINA
DRAGOMIR

“Arta e o resursă incredibilă de energie, o cale de comunicare mai eficientă decât mijloacele formale.”

Întâlnirea dedicată modurilor de valorificare a artei în predarea cu succes a materiilor școlare a propus concret discutarea a diverse strategii didactice care să sprijine atât experiența de învățare a elevului, cât și relația sa cu dascălul.

Arta are rol proiectiv (îi putem utiliza calitatea de a se putea constitui într-un interviu, atunci când facem evaluări), e o componentă principală a fixării (orice conținut cognitiv poate fi reținut și înțeles prin defalcare, luând ”notițe” din realitate, desenând) și finalitatea actului de cercetare poate lua forma unei victorii estetice: din portofoliu poate face parte și o expoziție, o compoziție muzicală, un eseu, o carte de poezie, o piesă de teatru jucată de către copii, un spectacol de dans, o instalație artistică, un happening. Totul în strânsă legătură cu materii precum

limba română și gramatica, matematica (fie ea geometrie, algebră sau trigonometrie), astronomia, fizica sau chimia, istoria, filosofia, geografia, biologia, ecologia, patrimoniul, limbile străine, educația moral-civică, educația fizică etc.

O artă se poate înțelege mai bine holist, în contextul celorlalte arte, pentru că ritmul, armonia se găsesc pretutindeni, de la prozodia poeziei la metafora matematicii. Să nu mai vorbim de atmosfera ideală de creat pentru concentrare, indiferent de conținuturile și competențele cerute: un ambient muzical bine ales, designul de interior potrivit tematicii sau sala unui muzeu vor favoriza performanța memoriei și a investiției de gândire.

Maria Cosmina Dragomir este artist profesionist, licențiat în arte plastice și decorative, doctor al Universității de Artă București (propunând o teză ce analizează arta contemporană comparativ cu arta ingenuă). Are 20 de ani de experiență în învățământ, ca profesor și formator. În prezent activează într-un grup informal de cercetare în domeniul educației estetice și a pedagogiei de artă, militând pentru soluții eficiente, performante, moderne asupra învățării.

Mai multe informații:
www.culturaineducatie.ro

Învățarea ar fi mai eficientă dacă materiile ar fi predate integrat, însă sistemul actual de învățământ nu permite acest lucru decât la clasele primare. Se poate gândi însă o metodă funcțională pentru aceasta, luând de pildă un subiect și prezentându-l din perspectiva mai multe materii: biologie, matematică, literatură, filosofie etc.

Învățământul public formal preuniversitar este în multe cazuri imun și dezinteresat de fenomene contemporane, de evoluția domeniului; manualele care se folosesc în ziua de astăzi sunt de multe ori nepotrivite, conțin mesaje neadecvate, ilustrațiile sunt făcute de amatori și nu se potrivesc cu textul.

Sistemele alternative de predare stimulează în mai mare măsură gândirea critică a copiilor, însă acestea nu sunt accesibile încă decât unui număr mic de copii și există bariere financiare de acces la școlile care implementează aceste sisteme.

Sistemul actual promovează competiția în rândul profesorilor, acumularea de diplome și alte documente, în loc să încurajeze colaborarea pentru binele și performanța elevilor.

Copiii au nevoie de **contexte adecvate pentru a-și dezvolta și manifesta creativitatea**, aceasta nu se va întâmpla oricum, în ciuda potențialului mare pe care ei îl au.

Profesorii care predau materii precum desen, muzică sunt de multe ori desconsiderați, însă ei au **potențial de a deveni facilitatori între elevi și restul materiilor**. Acești profesori pot veni în

întâmpinarea celorlați profesori pentru a își oferi ajutorul concret prin competențele pe care le au. De altfel, la nivel internațional se caută persoane care pot preda științe exacte prin arte.

Profesorul adevărat nu este neapărat cel care știe cât mai multe, ci cel care poate construi relații cu copiii.

Profesorii care doresc să iasă din tiparul obișnuit și să abordeze materiile din alt punct de vedere, care să fie interdisciplinar, întâmpină uneori **obstacole chiar din partea conducerii școlii sau părinților**, care nu încurajează astfel de abordări.

Un element important, de care trebuie să țină cont pedagogii, este latura afectivă a copiilor - bagajul afectiv al copiilor. Copiii folosesc arta pentru a proiecta atitudini, emoții, frustrări, traume. **Pedagogii trebuie să aibă curaj să vorbească cu copiii despre ce simt și să inițieze un demers taumaturgic**, utilizând arta sau cititul ca terapie.

Arta este chintesența comunicării, arta nu este doar relaxare: în momentul în care, manifestându-se expresiv și neagresiv prin lucrările sale, copilul își comunică trăirile, el se va împărtăși nemijlocit cu ceilalți și va dispărea frustrarea lipsei de comunicare.

Impactul artei în educație este în acest moment limitat și de timpul care i se acordă: cât impact poți aduce într-o singură oră pe săptămână, dacă nu există un interes de a integra arta în predarea altor materii școlare?

Pentru cei care vor să afle mai mult

Jonathan Fineberg, *The Innocent Eye: Children's Art and the Modern Artist* (Ochiul inocenței: arta copiilor și artistul modern), Princeton University Press, 2001

Jonathan Fineberg (ed.), *Discovering Child art* (Descoperind arta copilului), Princeton University Press, 2003

și alte recomandări pe site-ul www.culturaineducatie.ro/resurse-online

Proiecte prezentate

Povestea ulciorului, piesă de teatru cuprinzând activități interdisciplinare:

<https://soundcloud.com/mominiga/povestea-ulciorului-act2-asiata-dintr-un-basm/s-vPwOb>

<https://soundcloud.com/mominiga/povestea-ulciorului-act1-asiata-dintr-un-basm/s-1xJFq>

Performance Eco Garb-Art realizat de Asociația Dintr-un Basm și Școala gmnazială Orizont

<https://www.youtube.com/watch?v=RqSGUXdp5gg>

Articole în care e menționat demersul Asociației Dintr-un Basm de a educa copiii prin artă despre mediul înconjurător și cercetările în zona arctică

<https://arcticresearch.wordpress.com/2013/06/26/make-it-a-better-world/>

http://apecs.arcticportal.org/index.php?option=com_content&view=category&id=96&Itemid=121&lang=en&limitstart=126

Proiectul *Sustine cultura în educație* este finanțat prin granturile SEE 2009 - 2014, în cadrul Fondului ONG în România.

Continutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009 - 2014.

Pentru informații oficiale despre granturile SEE și norvegiene accesați www.eeagrants.org și www.fondong.fdsc.ro.

